

ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถม
ศึกษาเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
A STUDY DEVELOPMENT OF TEACHER CHARACTERISTICS IN
THE 21ST CENTURY, ELEMENTARY SCHOOL, CHATUCHAK
DISTRICT, BANGKOK

พระใบฎีกาเอกกมล กิตติภทฺโท (บุญเกิดรอด) *

สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย**

ระวีง เรืองสังข์***

วันรับ 13 / ธันวาคม / 2564

ตรวจสอบ 15-20 / ธันวาคม / 2564

ตอบรับ 25 / ธันวาคม / 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาของคุณลักษณะของครู โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 3) เสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นงานวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Method Research) ระหว่างงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้สถิติคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน 6 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 ภาพรวม 9 ด้าน อยู่ในระดับมาก รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ ครูผู้สอนควรจะมี ความเมตตาต่อศิษย์เสมอตามความเหมาะสมของยุคสมัย ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการแสวงหาความรู้ให้เกิดทักษะและนิสัยที่ถูก

* นิสิตพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

E-mail. Mikepardox2531@gmail.com

** ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*** ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ต้องดีงาม ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ และข้ออยู่ในระดับต่ำสุด ได้แก่ ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ครูผู้สอนควรจะมีคุณสมบัติต่อศิษย์เสมอตามความเหมาะสมของยุคร่วมสมัยของจำนวนและโอกาสของนักเรียนไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและไม่ใช้อารมณ์ในการสอนศิษย์มากเกินไป โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจ ในการศึกษาแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า ให้ความสนใจของศิษย์อย่างจริงจัง

คำสำคัญ: ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของครู,ศตวรรษที่ 21,โรงเรียนประถมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the problems and problems of the characteristics of teachers. Primary School, Chatuchak District, Bangkok 2) Study of teacher characteristics development in the 21st century, Chatuchak district primary school, Bangkok 3) Propose guidelines for teacher character development in the 21st century, Chatuchak district elementary school, Bangkok And the population used in the research was the primary school teachers in Chatuchak District, Bangkok. Which is a combined research method (Mixed-Method Research) during the qualitative research. (Quantitative Research) and quantitative research (Quantitative Research) by using sta-

tistics such as frequency, percentage, mean and standard deviation. Questionnaires of 155 persons from 6 schools. The results of the research showed that The status of the development of teachers' characteristics in the 21st century, 9 aspects in general, was at a high level. In each aspect, at the highest level, the teacher must have loving and compassionate pupils. Teachers should always have compassion for the students as appropriate for the contemporary age. Teachers must train, teach, practice and enhance knowledge. Teachers must encourage students to seek knowledge and create good skills and habits. Teachers must not act themselves against civilization. Teachers must not seek benefits as bribes. Teachers naturally develop themselves. Both professionally The teacher should help and support the teacher. And communities in a creative way Teachers naturally love and believe in the teaching profession to act as a good model for students. And the lowest level was the teachers should behave as leaders.

Keyword: Study development of teacher characteristics, The 21st century, Elementary school.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบัน บทบาทและความสำคัญของครู ได้ลดน้อยลงเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ไอแพด

หรือสมาร์ทโฟน แค่เพียงปลายนิ้วสัมผัส สารพัดคำตอบก็แสดงขึ้นมาได้อย่างรวดเร็ว ทันใจ ผิดกับภาพของครูที่ยืนสอนหน้าชั้นเรียนคอยบอกให้นักเรียนจดหรือท่องจำสิ่งที่ควรรู้ภาพของนักเรียนที่อ่านเอกสารประกอบหรือเลคเชอร์โน้ตไปพลาง ๆ ระหว่างครูบรรยายหน้าห้องภาพของครูผู้สอนที่พยายามสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ด้วยการสอดส่องดูว่านักเรียนคนใดหลับ พูดคุยกันไม่สนใจการสอนของครูครูก็จะคอยเรียกนักเรียนให้ตอบคำถามหรือทำโทษด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับเด็ก(การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาสู่ “ครูมืออาชีพ”, ม.ป.ป.)นอกจากนั้น ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการให้โรงเรียนกวดวิชาหรือการสอนพิเศษมีบทบาทสำคัญมากกว่าครูผู้สอนการเรียนในโรงเรียนปกติซึ่งสถิติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) พบว่า ในช่วง พ.ศ. 2549–2556 โรงเรียนกวดวิชาที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นปีละประมาณ 200-300 แห่งทั่วประเทศ โดย พ.ศ. 2549 มีโรงเรียนกวดวิชา 964 แห่ง แต่ พ.ศ. 2556 มี 2,343 แห่ง ส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ จำนวน 265 แห่งซึ่งนอกจากโรงเรียนกวดวิชาที่เพิ่มขึ้นแล้ว จำนวนนักเรียนที่เรียนกวดวิชาก็เพิ่มขึ้นด้วยซึ่งจากข้อมูลระบุว่า พ.ศ. 2556 มีจำนวนนักเรียนกวดวิชา 535,695 คน โดยอยู่ในกรุงเทพฯ 209,350 คนคิดเป็นร้อยละ 39 ของนักเรียนทั้งหมดที่เรียนกวดวิชา (สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ, วิฤติการศึกษาไทย, [ออนไลน์]: (แหล่งที่มา), <http://thaipublica.org/2015/02/tutor-1>, (สืบค้น 17 กรกฎาคม 2562). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 79 บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่น ทั้งต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุก

ศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนา มาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คุณธรรม คือ ธรรมที่เป็นคุณ ความดีงาม สภาพที่เกื้อกูล จริยธรรม คือ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม” (ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2556), หน้า 263, 303.)

สำหรับบทบาทของครูในศตวรรษที่ 21 จะต้องกลับมาดูการศึกษาโดยรวมของเราได้ปฏิรูปการศึกษาที่เน้นทักษะ เพื่อนำไปสู่การมีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพแล้วหรือยัง เพราะขณะนี้โลกตอนนี้มีการพัฒนาด้วยไอเดียความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ แต่เรายังคงเลือกที่จะเป็นผู้รับมากกว่าที่จะเป็นนักสร้างสรรค์เสียเอง ทำให้ประเทศไทยเราดกอยู่ในฐานะเป็นเพียงผู้บริโภคอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ฉะนั้นมันถึงเวลาแล้วที่จะต้องเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ของเด็กไทยเสียใหม่ ให้รู้จักการสร้างสรรค์ร่วมกันวางแผน รู้จักแยกแยะ รู้จักประยุกต์ วิจัย ค้นคว้า สร้างผลงาน วางแผนและประมวลผลเป็นสิ่งที่ตัวแปรที่สำคัญในเรื่องนี้ก็คือครู ซึ่งคุณลักษณะสำคัญ 7 ประการ มีดังนี้ สร้างและบูรณาการความรู้ได้ ครูจะต้องสามารถบูรณาการความรู้ต่างๆ ที่มีความคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ครูจะต้องสอนให้เด็กมีทักษะกระบวนการคิด โดยสามารถคิดวิเคราะห์ในเรื่องต่าง ๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ มีวิสัยทัศน์และตมถลึงทางความคิด เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เรียน ครูจะต้องเป็นคนมีวิสัยทัศน์ เน้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้โดยการส่งเสริมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เด็กตมถลึงทางความคิดได้ด้วยตัวเอง และมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ครูต้องรู้และเข้าใจเทคโนโลยีใหม่ มีทักษะใหม่ ๆ พร้อมทั้งชี้แนะข้อดี

ข้อเสียให้ผู้เรียนได้ ครูจะต้องสามารถใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการศึกษาได้หลากหลาย และสามารถชี้ให้เด็กเห็นถึงข้อดีข้อเสีย และการใช้เทคโนโลยีต่างๆ อย่างเหมาะสม มีทักษะการสอนเด็กให้เติบโตเต็มศักยภาพและสร้างผลงานใหม่ ๆ ครูจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กตามวัยและให้เด็กพัฒนาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของเด็กและเน้นให้เด็กเปลี่ยนจากผู้รับ กลายเป็นผู้พัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ต้องเข้มแข็งในจรรยาบรรณ คุณธรรม จริยธรรม และชักชวนให้คนอื่น ๆ ทำเพื่อสังคม ครูจะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ รักษาคุณธรรมจริยธรรม และเป็นบุคคลหนึ่งในสังคมที่ช่วยให้สมาชิกในสังคมนั้น ๆ มีแนวทางในการปฏิบัติตนต่อตนเองและสังคมที่เหมาะสม มีบทบาทนำด้านการสอนและวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพของโรงเรียนและในวิชาชีพ ร่วมกับผู้บริหารมากขึ้น ครูจะต้องมีบทบาทต่อการส่งเสริม พัฒนา และประเมินผลการเรียนรู้และวิชาชีพในโรงเรียนร่วมกับบุคลากร ผู้บริหารและชุมชน (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, การกวดวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย. รายงาน การวิจัย.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2556.)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของคุณลักษณะของครู โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของครู ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Research Method) ศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นงานวิจัยหลักโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นงานวิจัยสนับสนุนโดยใช้การสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นงานวิจัยหลักโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นงานวิจัยสนับสนุนโดยใช้การสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย การสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน

- 2) ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร และครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร จำนวน 265 คน

- 3) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยกำหนดโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คน ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3

ตอน และแบบสัมภาษณ์ (Structure Interview) ดังนี้

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยทั้งหมด 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาคุณลักษณะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร

วิธีดำเนินการวิจัย : ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

แหล่งข้อมูล : หนังสือ, ตำรา, บทความ, วารสาร, งานวิจัย, เว็บไซต์

เครื่องมือ : แบบศึกษาเอกสาร (Document Study)

การวิเคราะห์ข้อมูล : การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลลัพธ์ : กรอบแนวคิดการวิจัย คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร และศึกษาสภาพปัญหาการจัดคุณลักษณะของครูโรงเรียนประถมศึกษา

2. แบบสอบถาม

วิธีดำเนินการวิจัย : ศึกษาจากการแจกแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

แหล่งข้อมูล : ครู โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน

เครื่องมือ : แบบสอบถาม (Questionnaire)

การวิเคราะห์ข้อมูล : ค่าความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลลัพธ์ : สภาพปัญหาคุณลักษณะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร มี 1 ขั้นตอน ดังนี้

1. สัมภาษณ์

ศึกษาการพัฒนาของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย : ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

แหล่งข้อมูล : ผู้บริหาร และครู จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบใช้วิธีการสุ่มแบบสโนว์บอล (Snow ball)

เครื่องมือ : แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล : การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลลัพธ์ : แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนวทางการศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

ปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนวทางการพัฒนาตามคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย : ปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนวทางการพัฒนาตามคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

แหล่งข้อมูล : อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม, ผู้วิจัย

เครื่องมือ : ศึกษาเอกสาร (Document Study)

การวิเคราะห์ข้อมูล : การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลลัพธ์ : แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารประเภทตำรา หนังสือทั่วไป บทความวิชาการ รายงานการวิจัยวิทยานิพนธ์ และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศึกษาการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร ครู จำนวน 155 คน พร้อมเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก(In depth Interview)

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2) ข้อมูลเกี่ยวกับ“ความคิดเห็นคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3) ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสรุปผล

ข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง

สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นสถิติเชิงพรรณนาสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านครูต้องรักและเมตตาศิษย์ ครูผู้สอนควรจะมี ความเมตตาต่อศิษย์เสมอตามความเหมาะสมของยุคร่วมสมัยของจำนวนและโอกาสของนักเรียนไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและไม่ใช้อารมณ์ในการสอนศิษย์มากเกินไป โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริม ให้กำลังใจ ในการศึกษาแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า ให้ความสนใจของศิษย์อย่างจริงจัง สอดคล้องกับการเคารพ การยอมรับ การเห็นอกเห็นใจต่อสิทธิพื้นฐานของศิษย์จนเป็นที่ไว้วางใจเชื่อถือ และชมเชยได้รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนารอบด้านอย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับ วันเพ็ญ นันทะศรี ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21” ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก 21องค์ประกอบย่อย 90 พฤติกรรมบ่งชี้ และโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 126.73 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 104 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (P-value) เท่ากับ 0.064 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.98 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.96 และค่าความคลาดเคลื่อนในการ

ประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.018 ($= 126.73$ df = 104 ค่า P = 0.064 ค่า GFI = 0.98 ค่า AGFI = 0.96 ค่า RMSEA = 0.018) 2) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย (1) ความเป็นมาของหลักสูตร (2) แผนการฝึกอบรมตามหลักสูตร (3) คำอธิบายหลักสูตร (4) รายละเอียดเนื้อหา (5) วัตถุประสงค์ (6) โครงสร้างของหลักสูตร (7) กำหนดขั้นตอนการฝึกอบรมตามหลักสูตร (8) แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม และแบบสังเกตทักษะการปฏิบัติงาน (9) แบบสอบถามความพึงพอใจในต่อหลักสูตรฝึกอบรม 3) ผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับนักศึกษาพบว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษามีทักษะการปฏิบัติงานอยู่ระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมในระดับมากที่สุดเพิ่มงานวิจัยให้ครบ 5 คน (วันเพ็ญ นันทะศรี. “การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21”. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม ; ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 2559, บทคัดย่อ.)

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ครูต้องกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการแสวงหาความรู้ให้เกิดทักษะและนิสัยที่ถูกต้อง ดีงาม มีการยกตัวอย่างเทคนิคการสอนใหม่ ๆ เลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริงให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีการสอดแทรกหลักคุณธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญและมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ พร้อมกับชี้ให้เห็นทั้งประโยชน์และโทษของการเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้

อย่างถูกต้องในอนาคตต่อไป การจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบและเป็นเจ้าของการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินร่วมกับศิษย์ในผลของการเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่างๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคนทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพ และตลอดไป

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นตัวอย่างหรือเป็นครูต้นแบบแสดงตนความเป็นครูอยู่ในคุณธรรมให้ ความรู้กับศิษย์ที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของศิษย์ที่ศิษย์สามารถสังเกตรับรู้ได้เอง และเป็นการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยมคุณธรรม และวัฒนธรรมอันดีงามเช่น ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของการวางตัวในทุกๆ ด้านเพื่อที่เด็กจะได้นำไปเป็นแบบที่ดีอย่างเช่น การไหว้ และการพูดจาต้องมีกาลเทศะ

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ครูต้องมีบุคลิกภาพที่ดีมีสุภาพลนัย มีมนุษยสัมพันธ์ มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกเพศทุกวัย สร้างความวางใจให้กับเพื่อนร่วมงานที่ดีใส่ใจดูแลนักเรียนเป็นอย่างดี ความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ ไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคมศิษย์ การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษหรือการให้รางวัลหรือการกระทำอื่นใดที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาเช่น ครูจะต้องมีความยุติธรรมเสมอภาคต่อนักเรียนทุกคนไม่ว่าเด็กคนไหนเรียนเก่งก็ให้ความ

สนใจเฉพาะคนที่เรียนเก่งเท่านั้น ส่วนคนที่เรียนไม่เก่งก็ไม่ได้ให้ความสนใจหรือไม่ให้คำปรึกษาใดๆ ทั้งสิ้น เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีความอดทนมีคุณธรรมและต้องมีความประพฤติ และมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับเด็กนักเรียนมีไหวพริบปฏิภาณมีความซื่อสัตย์เป็นคนเปิดเผย ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช่ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนเองโดยมิชอบ การไม่แสวงหาผลประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช่ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองโดยมิชอบ การไม่กระทำการใดๆ ที่จะได้มาซึ่งผลตอบแทนเกินสิทธิที่พึงมี พึงได้จากการปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบตามปกติเช่น ครูนำอุปกรณ์การเรียนการสอนนำมาขายให้นักเรียนเองโดยการขายในราคาแพงกว่าตลาด หรืออาจจะนำหนังสือหรือสมุดที่ทางโรงเรียนแจกให้เด็กฟรีแต่ครูนำมาขายให้นักเรียนโดยเอาเงินเข้ากระเป๋าตัวเอง

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ครูมีความสำคัญมีการบริการมีบุคลิกภาพ เข้าหาคนคุณสมบัติส่วนตัวดี เช่น มีการพูดอ่านเขียน ได้หลายภาษาใช้เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วมีทักษะในการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี มีทักษะการแก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ พัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้

ศึกษาค้นคว้า ริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทัน สมัย ทันเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ครูต้องมีบุคลิกภาพที่ดี และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอความเมตตาใจเย็นและรักเด็กมีความสามารถพิเศษในศิลปะและวิทยาหลายแขนง ดำรงตนได้อย่างเรียบง่ายเหมาะสมกับสภาพอาชีพมีความยุติธรรมและทำให้ศิษย์มีความอบอุ่นใจ ซินชมยินดี เมื่อศิษย์ได้รับรางวัล ยกย่องเชิดชูให้ปรากฏเป็นการให้กำลังใจและช่วยให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง แสดงออกด้วยความชื่นชมและเชื่อมั่นในอาชีพครูด้วยตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภูมิใจ รวมทั้งปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู เชื่อมมั่นในอาชีพของตนยอมทำให้ทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่น อันจะส่งผลให้อาชีพนั้นเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ดังนั้น ครูย่อมรักและศรัทธาในอาชีพครูด้วยความเต็มใจ

ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์ ครูมีความเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนมีความประพฤติดีมีความอดทน รู้จักผ่อนปรนต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ต่อปัญหา สามารถควบคุมอารมณ์ต่อตนเองได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาสอน ซินชมยินดีเมื่อศิษย์ได้รับรางวัล ยกย่องเชิดชูให้ปรากฏเป็นการให้กำลังใจและช่วยให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง ให้ความร่วมมือแนะนำ ปรึกษาช่วยเหลือเกื้อกูลแก่เพื่อนครูทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการทำงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนโดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติ

งานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ด้านครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ครูต้องเป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงต้องมีวินัยต่อตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ เป็นผู้นำในการอนุรักษ์วิถีทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อยู่เสมอและเป็นผู้ดำเนินการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สนับสนุนส่งเสริมภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย โดยรวบรวมข้อมูล ศึกษาวิเคราะห์เลือกสรร ปฏิบัติตนและเผยแพร่ศิลปะ ประเพณีดนตรี กีฬา การละเล่น อาหาร เครื่องแต่งกาย ฯลฯ พัฒนาเศรษฐกิจ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและศิลปวัฒนธรรมเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การดำรงชีวิตตนและสังคม สอดคล้องกับ ธัญพร พรหมการ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามวัฒนธรรม จังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามวัฒนธรรม จังหวัดเชียงราย องค์ประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ด้านการเป็นนักประเมินที่ดี ด้านความรู้ความสามารถและการปรับตัว ด้านทักษะการสื่อสาร ด้านทักษะการสอนและการจัดการเรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ ด้านสมรรถนะทางวัฒนธรรม ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร ด้านจิตวิญญาณ ความเป็นครู ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านทักษะทางวัฒนธรรม และด้านการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทั้ง 10 องค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนร่วมกันได้ร้อยละ 62.735 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าไค-สแควร์ มีค่า 5.05 ($p=0.96$) องศาอิสระมีค่า 12 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI) มีค่า 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่

ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่า 0.99 ค่าดัชนีรากค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Standardized RMR) มีค่าเท่ากับ 0.0058 แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามวัฒนธรรม จังหวัดเชียงราย มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ธัญพร พรหมการ. “คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามวัฒนธรรม จังหวัดเชียงราย” ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา:มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 2560,บทคัดย่อ.)

และมีความสอดคล้องกับ สุพรทิพย์ ธนภักตร์โชติวัต ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21” ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 แบ่งเป็น 3 ด้านคือด้านที่ 1 ด้านความรู้ความสามารถในสาขาวิชาประกอบด้วย 6 คนลักษณะย่อยได้แก่ 1 มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา 2 มีเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลายสาระมีทักษะการคำนวณ 4 มีความสามารถในการวัดประเมินผลที่หลากหลายและรู้จักเข้าใจผู้เรียน 6 มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรจัดทำแผนการสอนกิจกรรมและการประเมินผลที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียนด้านที่ 2 ด้านการปฏิบัติตนและอดทนและเห็นคุณค่าวิชาชีพครูประกอบด้วย 7 คนลักษณะย่อยคือหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ 12 มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลทำงานได้เป็นทีม 3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตและจรรยาบรรณในวิชาชีพ 4 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ 5 รักและศรัทธาในวิชาชีพ 6 เป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ 7 ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานและด้านที่ 3 ด้านสังคมพหุวัฒนธรรมประกอบไปด้วย 5 คนลักษณะย่อยได้แก่ 1 มีความ

สามารถในด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร 2 เป็นผู้เลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม 3 เป็นผู้รอบรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทันสมัยทันเหตุการณ์ 4 มีความคิดและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 5 มีความสามารถในการบริหารจัดการ

2. ผลการพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในทศวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมาของรูปแบบแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานหลักการของรูปแบบรัฐวัตถุประสงค์และการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในองค์ประกอบด้านการจัดการวิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในทศวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ขั้นตอนเป้าหมาย โครงการกิจกรรม และการประเมินผลขั้นตอนของการจัดประสบการณ์กับนิสิตในแต่ละชั้นปีมีดังนี้ ชั้นปีที่ 1 รู้จักวิชาชีพครูรอบด้าน Professional knowledge (PK) ชั้นปีที่ 2 ส่งเสริมทักษะ t วิชาชีพ School experience (SE1) ชั้นปีที่ 3 สะท้อนประสบการณ์วิชาชีพ School Experience 2 (se2) ชั้นปีที่ 4 เรียนรู้บทบาทจากการปฏิบัติ Field experience (FE) ชั้นปีที่ 5 เสริมความพร้อมวิชาการและปฏิญาณความเป็นครู Professional preperration (PP) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดประสบการณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ 8 คน ในภาพรวมมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดสำหรับผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยคณาจารย์สังกัดคณะครุศาสตร์คณะศึกษาศาสตร์ที่รับผิดชอบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูผลการประเมินพบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้กิจกรรมปฐมนิเทศในการจัดรูปแบบจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในการจัดกิจกรรม

เตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยกิจกรรมส่งเสริมจิตวิญญาณความเป็นครูโดยใช้กระบวนการตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมด้านจิตใจมีความมั่นใจตระหนักถึงบทบาทของครูก่อนที่นิสิตจะออกไปฝึกประสบการณ์เป็นการส่งเสริมคุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในด้านการปฏิบัติการปฏิบัติตนและคุณภาพวิชาชีพครูประเมินผลด้วยการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการที่นิสิตสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ (Reflection) และการเขียนอิสระ (Free writing) ข้อมูลที่ได้นำมาสังเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการทดลองใช้กิจกรรมเพราะว่ากิจกรรมส่งเสริมจิตวิญญาณความเป็นครูโดยใช้กระบวนการตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาสามารถนำมาใช้ในกิจกรรมเตรียมความพร้อมในด้านจิตใจให้กับนิสิตได้ มีสิทธิ์เกิดความตระหนักในบทบาทการเรียนรู้ความเป็นครูที่ดีเมื่อจิตวิญญาณความเป็นครูถูกกระตุ้นจะพบว่าความมุ่งมั่นปฎิธานที่จะออกไปเป็นครูที่ดีของนิสิตจะเกิดขึ้น (สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต. “การพัฒนา รูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครูในทศวรรษที่ 21”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

ผลการวิจัยพบว่า ด้านครูต้องรักและเมตตาศิษย์ มีค่ามากที่สุดจากทั้งหมด 9 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ครูให้ความเป็นกันเองกับศิษย์ ครูรับฟังปัญหาของศิษย์และให้ความช่วยเหลือศิษย์ ร่วมทำกิจกรรมกับศิษย์เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอการปฏิบัติ ดังนี้

1. มีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ มีความเสียสละ

2. หมั่นเพียรศึกษา ปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. ต้องมีความเข้าใจและความเอาใจใส่ศิษย์ทุกคนเสมอภาค สม่ำเสมอ

4. เป็นกำลังใจและช่วยเหลือสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์เพื่อให้เขาเป็นคนที่มีความใฝ่เรียน

5. เป็นแบบอย่างที่ดีที่มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า ด้านครูต้องรักและเมตตาศิษย์ มีค่ามากที่สุดจากทั้งหมด 9 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ครูให้ความเป็นกันเองกับศิษย์ ครูรับฟังปัญหา

ของศิษย์และให้ความช่วยเหลือศิษย์ ร่วมทำกิจกรรมกับศิษย์เป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเรื่อง จรรยาบรรณวิชาชีพครูในยุไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

2. สถานศึกษาควรนำการพัฒนาคุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนประถมศึกษา เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ทั้ง 9 ด้านมาพัฒนาครู

3. ควรวิจัยเรื่อง การสร้างรูปแบบการปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมแก่นักเรียนเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการดำเนินชีวิตประจำวัน

4. ควรวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมพื้นฐานด้านคุณธรรมและจริยธรรมด้านชีวิตประจำวันแก่นักเรียนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เข้ากับครู

บรรณานุกรม

ข. ข้อมูลทฤษฎี

วันเพ็ญ นันทะศรี. “การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครูวิชาชีพในศตวรรษที่ 21”. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม ; ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 2559.

วธัญญาพร พรหมการ. “คุณลักษณะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนที่มีนักเรียนข้ามวัฒนธรรม จังหวัดเชียงราย” ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา:มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. 2560.

ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2556.

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาศ อังคุโชติ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ SPSS, ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : เจริญดีมีนคังการพิมพ์, 2555.

สุริยา ช้องเสนาะ บทบาทครูไทยในศตวรรษที่ 21 สืบค้น 19 พฤษภาคม 2562 <http://seminar.glf.or.th/file/Download File/621>

สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ วิถีการศึกษาไทย. สืบค้น 17 กรกฎาคม 2562 จาก <http://thaipublica>.

org/2015/02/tutor-1.

สุพรทิพย์ ชนภัทรโชติวัต. “การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครู
ในทศวรรษที่ 21. ปริญญาการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน: มหาวิทยาลัย
นเรศวร 2557.

